

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. (דברים ז) כִּי מֵאֲהַבְתָּ יְהוָה אֶתְכֶם. הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) פֶּתַחִי לִי אַחְתִּי רַעִיתִי ומשום כך נאמר
 'ושמעת בקול ה' אלהיך', דהיינו שהם שמעו לתוכחתו מפני 'כי מאהבת ה' אתכם', כאב
 האוהב את בנו ורוצה בטובתו, וזהו מש"כ 'פתחי לי אחתי רעיתי', דהיינו שנקראים בית
 ישראל בלשון חיבה ועי"כ 'שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך'.

קמתי אני לפתוח לדודי שעם ישראל חזרו בתשובה

מֶה כְּתִיב. (שם) קָמָתִי אֲנִי לְפִתּוֹחַ לְדוּדִי, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּעוֹד דִּהְיִינוּ זְמִינִין לְמִיעַל לְאַרְעָא, וְלִקְבֵּלָא אֵינוֹן
 בְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא עַל יְדוּי דְּמֹשֶׁה ומה נאמר אח"כ, 'קמתי אני לפתוח
 לדודי', דהיינו שפתחנו את דלתות לבנו בכדי לשמוע את תוכחת משה ועי"כ לשוב בתשובה,
 כי בזה אמרו ישראל לקב"ה שבעוד שהיינו מוכנים להיכנס לארץ, רצינו לקבל את מצוות
 התורה ע"י שמשה יכניס אותנו לארץ וילמדנו את דרכי המצוות הנהוגות בארץ. מֶה
 כְּתִיב, (שם) יְדוּדִי חֶמֶק עֶבֶר. דְּכַתִּיב, (דברים לד) וַיָּמָת שָׁם
 מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה אמנם מה נאמר אח"כ, 'ודודי חמק עבר', דהיינו שהוא סוד וימת
 שם משה עבד ה', ובזה לא זכו ישראל שמשה יכניסם לארץ. בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא
 מִצָּאֲתִיהוּ, דְּכַתִּיב וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל בְּמֹשֶׁה
 ומש"כ 'בקשתיהו ולא מצאתיהו', פירושו שישראל בקשו איש שידריכם כמו משה רבנו והם
 לא מצאו, מאחר שנאמר 'ולא קם נביא עוד בישראל כמשה'. קָרָאֲתִיו וְלֹא
 עָנִי, דְּלֹא הוּא דָּרָא בְּדָרָא דְּמֹשֶׁה, דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

הלימוד היומי

שָׁמַע לְקִלְיָהוֹן, וְעָבַד לָהּ נָסִין וְנִימוּסִין, כְּמָה דְעָבַד עַל יְדוֹי וּלְכֹן מִשְׁכַּח קִרְאָתוֹ וְלֹא עֲנִי, הֵינּוּ שְׁלֹא הִיָּה עוֹד דּוֹר כְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהִקְבִּה עֲנָה וְשָׁמַע לְקוֹלָם וְעָשָׂה עִימָהֶם נִיִּסִּים וְנִפְלְאוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּעֱשָׂה ע"י מֹשֶׁה בְּדוֹר הַמִּדְבָּר.

קִמְתִּי אֲנִי לַפֶּתוּחַ לְדוּדִי – הִקְבִּה הַנְּהַיֵּג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל כְּבִקְשָׁתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קִמְתִּי אֲנִי לַפֶּתַח לְדוּדִי, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמוֹי דְּמִשָּׁה, דְּכָל יוֹמוֹי לָא בָּעָא דְּמִלְאָכָא וְשְׁלִיחָא לְדַבְּרָא עִמָּיה רַבִּי יִצְחָק אָמַר לְבָאֵר אֶת מִשְׁכַּח קִמְתִּי אֲנִי לַפֶּתוּחַ לְדוּדִי, כִּי הִנֵּה דוּדִי הוּא הִקְבִּה הַנְּקָרָא דּוֹד בְּיַמֵּי מֹשֶׁה, מֵאֲחֵר שֶׁבְּכָל יְמֵי מֹשֶׁה לֹא רָצָה מֹשֶׁה שִׁיבּוֹא מִלֶּאךָ אוֹ שְׁלִיחַ לְהַנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ, אֲלֵא הוּא רָצָה שֶׁהַנְּהַיָּגָה תְּהִיָּה רַק ע"י הִקְבִּה, וְבוֹזֵה הִקְבִּה הִיָּה בְּסוּד דּוֹדִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, דְּכִתְיִב, (שְׁמוֹת ל"ג) אִם אֵין פָּנֶיךָ הַלְכִים וְגו' וְהוּא כְּמִשְׁכַּח 'אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֹּה, דִּהֵינּוּ שְׁאִין אֲנִי חִפְצִים בַּהֲנַהֲגַת מִלֶּאךָ אוֹ שְׁלִיחַ[לזו]. וְכָתוּב חוֹלְקִיהָ דְּמִשָּׁה, דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּבְּחָם לְרַעוּתֵיהָ וּלְכֹן אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהִקְבִּה הַסְכִּים לְרִצּוֹנוֹ, וְבוֹזֵה כָּל הַהֲנַהֲגָה הִתֵּה ע"י הִקְבִּה בְּעֲצֻמוֹ בְּסוּד 'קִמְתִּי אֲנִי לַפֶּתוּחַ לְדוּדִי. וְדוּדִי חָמֵק עָבַר, בְּיוֹמוֹי דְּיְהוֹשֻׁעַ, דְּכִתְיִב, (יְהוֹשֻׁעַ ה') לֹא כִי אֲנִי שֶׁר עָבַד יְהוָה וּמִשְׁכַּח

אור הרשב"י

[לז] כְּדֹאִיתָא בְּשִׁמּוֹת רַבָּה פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים פֶּרֶשָׁה לֵב סִימָן ח' א"ל מֹשֶׁה מִלֶּאךָ אֶתְּהָ מִשְׁלַח עַמִּי כִּי הָיוּ הַתְּנָאִים לֹא אִמְרַת (שְׁמוֹת

ג) וְאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וְלַהֲעֵלּוֹתוֹ מִן הָאָרֶץ הַהִיא וְעָתָה אֲתָה אֹמֵר הִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַח מִלֶּאךָ לְפָנֶיךָ אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים אֶל

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

'דודי חמק עבר', הכוונה על ימי יהושע שבו נאמר, לא – כי אני שר צבא ה', דהיינו שבימיו

היתה ההנהגה ע"י מלאך ושליח ומשא"כ בימי משה.

אשרי חלקו של משה רבנו ששמע קול המלך הקדוש ולא הודעו

**תָּא חַיִּי, מֹשֶׁה הָיָה שָׁמַע קוֹלָא קְדִישָׁא דְּמַלְכָּא עֲלָאָה,
וְלֹא אִזְדַּעְזַע, וְכָל שְׁכֵן מְלָאכָא, דְּלֹא בָעָא (וְלֹא קִבְּלִיהּ)**

בא וראה שהנה משה שהגם שהוא שמע את קול המלך הקדוש והעליון ז"א הוא לא הודעו, [12] ולכן כל שכן שהוא לא רצה לקבל הנהגת מלאך ושליח. **בְּתֵר דְּשָׁכִיב**

אור הרשב"י

בדרך יותר עליון מכל זה, והוא, לראשונה, שלא היה צריך לצאת מחושיו והרגשותיו ולא לחלוס כלל, אלא היתה הנבואה מגעת לו עודו במצבו התמידי, וזהו שנאמר בו (במדבר יב ח): "פה אל פה אדבר בו", והיה מתגלה לו הענין כמי שרואה מתוך אספקלריא אחת לבד, והיא עצמה מצוחצחת. וכן הידיעות היו מגיעות לו בבירור, ולא על ידי חידות, והוא שנאמר (שם): "ומראה ולא בחידות". ואולם גם לו היה הכבוד מתגלה כפי מה שאפשר לו לקבל וכמי שדיוקנו מצטייר בתוך המראה, כי זולת זה אי אפשר לאדם שישגי את בוראו, אבל היה בדרך שלפחות הציור ההוא היה משיגו כולו ובברור, כמי שרואה באספקלריא מצוחצחת ומאירה שאין עיכוב לראייתו, ועל זה נאמר (שם): "ותמונת ה' יביט", כי אותו הציור המצטייר, שהוא התמונה, היה מביט

תעלנו מזה, א"ל כי לא אעלה בקרבך אמר משה הרי אמרת מלאך ואני אומר אם אין פניך הולכים נראה דברי מי עומדים.

[12] ובענין זה איתא ברמח"ל בספרו דרך ה' ח"ג פ"ה והנה בהתגבר שפע הנבואה על הנביא, יצא מהרגשותיו וחושיו, וישתקע כמו בשינה, ותישאר מחשבתו כמחשבת הישן וחולם, ואז תימשך לו הנבואה. ואמנם, אפשר שיגיע הדבר הזה אל הנביא בעת יקיצתו, על הדרך שזכרנו, ואפשר שבשכבו על מיטתו בחלוס הלילה תימשך לו הנבואה, אמנם על כל פנים לא תגיעהו הנבואה אלא אחר היותו חוץ מחושיו ומשוקע באותה התרדמה. אמנם, אפשר שיקרה הדבר במיעוט זמן וישוב תיכף אל מצבו הראשון, אלא שבעת הינבוא יצא מן ההרגש וישתקע בתרדמה לשעה, עד שיקבל הנבואה. וכו' אך נבואתו של משה רבינו, עליו השלום, היא

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

מִה כְּתִיב. וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא יְהוָה. וּכְתִיב (שם)
 וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו אֶרְצָה ולאחר שמשנה נפטר נאמר, ויאמר לא – כי
 אני שר צבא ה', דהיינו שההנהגה היתה ע"י שליח, ועוד שנאמר בו 'ויפול יהושע אל פניו
 ארצה', דהיינו שהוא הזדעזע ומשא"כ משה שהגם שההנהגה היתה ע"י הקב"ה בכל זאת
 הוא לא הזדעזע. עֵתָה בַּאֲתִי, בְּיוֹמוֹי דְּמֹשֶׁה רַבִּךְ אֲתִינָא,
 וְלֹא קִבְּלָנִי ומש"כ ביהושע שהמלאך אמר 'עתה באתי', פירושו שכבר באתי בימי
 משה רבך והוא לא קבלני, מאחר שהוא רצה שההנהגה תהיה רק ע"י הקב"ה. בִּיהִ
 שַׁעֲתָא, יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל שְׂבַחָא דְּמֹשֶׁה ולכן באותו הזמן ידעו ישראל
 את שבחו של משה. בְּהֵהוּא וּמָנָא בְּעוּ יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְלֹא אֲזִדְמֵן לְהוּ הָכִי כְּיוֹמוֹי דְּמֹשֶׁה, הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצַּאֲתִיהוּ וְגו' כי באותו הזמן בקשו ישראל
 את הנהגת הקב"ה והוא לא הזדמן להם כבימי משה ועי"כ הם ראו בשבח גדולת משה, וזהו
 מש"כ 'בקשתיהו ולא מצאתיהו', דהיינו שישראל בקשו את הנהגת הקב"ה ולא מצאו, אלא
 הנהגתם היתה ע"י מלאך ושליח.

אצל משה – האזינו השמים ואדברה

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה, (דברים לב) רַבִּי חֵיִיא אָמַר,

אור הרשב"י

אותו יפה יפה; מה שאינם כן שאר הנביאים, משיג, היה משכיל השכלה גדולה וברורה
 שאפילו אותו הציור לא היה אפשר להם מאד יותר מכל שאר הנביאים, וכמו שזכרנו.
 שיעמדו עליו היטב. והנה מתוך הציור שהיה ועי"ש באורך.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000